

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Grünbaum: Nu har vi jo i formiddag haft den store diskussion om udskrivningsprocenten og har i den sammenhæng også været inde på momsen, hvad vi ikke kunne undgå, fordi det hele indgår i den samlede skatteudskrivning. Jeg kan vel sige, at det allerede af det, der er sagt i formiddags, og af det, jeg sagde ved første behandling, fremgår, at vi ikke fra socialdemokratiets side kan gå ind for den forhøjelse af momsen med 2½ pct., som regeringen har foreslået.

Jeg kan godt se, at der for 1971-72 kan være nogle problemer, hvis de tal i øvrigt holder, som finansministeren har forelagt i sin finansplan, men jeg kan overhovedet ikke anerkende, at der for indeværende år er brug for nogen som helst forhøjelse af momsen. Vi mener ikke, der er brug for en yderligere stramning af finanspolitikken end den, regeringen allerede har gennemført, og som vi endda, hvad vi adskillige gange har givet udtryk for, finder er i overkant af, hvad den finanspolitiske stramning bør være. Heraf følger umiddelbart, at vi ikke kan anse det for en økonomisk rigtig politik på nuværende tidspunkt at gennemføre momsforhøjelsen.

Det betyder ikke, at socialdemokratiet til enhver tid vil afvise at bruge det middel, der hedder en merværdiafgift. Det er klart, at når vi har en merværdiafgift, må den til enhver tid indgå i overvejelserne af, hvilke finanspolitiske foranstaltninger der skal gennemføres. Men vi kan ikke se nogen som helst begrundelse for at komme med det nu, og jeg har allerede under den forrige sag, der var til behandling, nærmere motiveret, hvorfor vi ikke finder det rigtigt, heller ikke ud fra et mere socialt skattepolitisk synspunkt, at gennemføre denne momsforhøjelse nu. Vi må derfor her tage et noget andet standpunkt, end vi har taget til udskrivningsprocenten, som vi vil undlade at stemme om ved tredje behandling. Her må vi stemme imod.

Det samme må i konsekvens heraf gælde for de to, skal vi sige følgelovforslag om henholdsvis parfumen og tobakken.

Om parfumeafgiften vil jeg gerne sige, at der i hele udvalget har været ret megen betænkelighed ved de problemer, momsforhøjelsen vil påføre især denne branche; det drejer sig om ommærkning af i tusindvis af varer. Jeg er i hvert fald selv af den deputation, der kom til udvalget, blevet overbevist om, at det er så store problemer, at man bør gøre noget ved dem. Jeg er ikke helt klar over stillingen i øjeblikket; men der har været tale om at imødekomme branchen, og vi fra vor side vil i hvert fald være indforstået med det, hvis finansministeren kommer med et forslag herom; det drejer sig kun om 7 mill. kr. Jeg tror, man må indrømme, at det er så store problemer, man herved skaffer denne branche — og vi har også tidligere skaffet den mange problemer — at det nok ville være rimeligt, om vi imødekom branchen og gav den en lempeligere overgangsordning i dette tilfælde. Hvis finansministeren kommer med forslag herom, vil vi altså være velvilligt indstillet.

Der er ingen tvivl om, at erhvervene bliver belastet, når denne momsforhøjelse skal gennemføres. Det er også et spørgsmål, om man med så korte mellemrum bør ændre ved momsprocenten. Jeg tror i hvert fald, det må være rigtigt at sige, at en ændring af momsprocenten ikke bør komme som led i noget, der pludselig besluttet af regeringen — som noget kriseagtigt, der sættes i stedet for en løsning, som regeringen i hvert fald selv har anset for at være bedre. Det er en temmelig alvorlig historie for erhvervene, når de skal til at indrette sig på en anden momsprocent end den nuværende. Det bør være forberedt betydelig bedre ved drøftelser, selv om jeg erkender det vanskelige i at indlede sådanne drøftelser med erhvervene.

Jeg vil i den forbindelse pege på det såkaldte kulegravningsudvalg, som ikke har gravet ret meget i det; det skulle kulegrave i forsøget på at finde frem til en bedre harmonisering af punktafgifterne med henblik på at få nogle af dem nedsat og andre måske forhøjet; man skulle i hvert fald nå frem til et bedre punktafgiftssystem, efter at vi har gennemført momsen. Man kunne måske have forventet, at spørgsmålet om momsforhøjelsen var blevet forelagt i dette kulegravningsudvalg af departementschefen med henblik på at skabe noget bedre overgangsbestemmelser for de forskellige erhverv, som